

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wprowadzenie do geoslawistyki

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Geoslawistyka		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 03GSL5.21P.04209.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Urszula Kowalska-Nadolna		
Prowadzący zajęcia	Magdalena Koch		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Egzamin; w tym zajęcia zdalne: - Wykład synchroniczny: 4		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów/ek z propedeutycznymi koncepcjami geoslawistyki oraz zwrócenie uwagi na jej związek z istniejącymi już obszarami badawczymi takimi jak geopolityka, geohistoria, geokrytyka, geokulturologia, geopolityka, geostrategia.
C2	Wprowadzenie studentów/ek w program studiów, zapoznanie ich ze szkołami badawczymi z zakresu nowej humanistyki oraz zdobycie precyzyjnych narzędzi terminologicznych niezbędnych do opisu badań geoslawistycznych, przygotowujących do używania nowych pojęć oraz definicji przydatnych, rozwijanych i uszczegółowianych w dalszym toku studiów.
C3	Wprowadzenie w tematykę studiów regionalnych oraz arealnych/obszarowych (area studies), zaznajomienie z konceptami transkulturowości oraz dekolonializmu i w tym kontekście nauka postrzegania obszaru Słowiańszczyzny z uwzględnieniem różnic między Słowiańszczyzną Zachodnią i Południową. Pozwoli to na umocowanie geoslawistyki w kontekstach lokalnych (Europa Środkowa i Południowo-Wschodnia) i globalnych (europejskich i światowych), w relacjach z Globalną Północą i Globalnym Południem.

Wymagania wstępne

Przedmiot wymaga ogólnej wiedzy humanistycznej, otwartości na przyjęcie innowacyjnych metod definiowania rzeczywistości oraz umiejętności krytycznego myślenia.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna definicje podstawowych pojęć związanych z geoslawistyką jako nowym spojrzeniem na wiedzę slawistyczną.	GSL_K2_W01, GSL_K2_W02, GSL_K2_W03, GSL_K2_W04, GSL_K2_W05, GSL_K2_W06	Egzamin ustny
W2	umie nazwać szkoły teoretyczne nowej humanistyki oraz pojęcia pokrewne związane z miejscem i przestrzenią, jak np. geografia kulturowa, geopolityka, geohistoria, geopolityka.	GSL_K2_W01, GSL_K2_W02, GSL_K2_W03, GSL_K2_W04, GSL_K2_W05, GSL_K2_W06	Egzamin ustny
W3	rozumie w sposób krytyczny dawne i współczesne konteksty slawistyki i widzi je na szerokim planie europejskich i światowych odniesień.	GSL_K2_W01, GSL_K2_W02, GSL_K2_W03, GSL_K2_W04	Egzamin ustny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi zniuansować podstawowe pojęcia związane z geoslawistyką i stosować je do opisu rzeczywistości oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę w odniesieniu do innych niż słowiańskie przestrzenie kultury.	GSL_K2_U04, GSL_K2_U05, GSL_K2_U07	Egzamin ustny
U2	potrafi analitycznie interpretować koncepcje transkulturowości i dekolonializmu (na wybranych przykładach).	GSL_K2_U04, GSL_K2_U05, GSL_K2_U07	Egzamin ustny
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	postrzega zjawiska kulturowe jako proces wymiany, wzajemnych wpływów oraz tworzenia transkulturowego modelu sieci otwartych połączeń w szerszej niż narodowa/etniczna perspektywie.	GSL_K2_K04	Egzamin ustny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie pojęć geoslawistyki w odniesieniu do geopoetyki, geografii kulturowej, geohistorii (4 godziny).	W1, W2, W3, U1	Wykład
2.	Badania kulturowe (<i>cultural criticism</i>) w kontekście nowej humanistyki: nowe perspektywy, nowe wyzwania, nowe pytania i jak je ułożyć w geoslawistyce (4 godziny).	W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
3.	Czym są i czym mogą być studia regionalne/obszarowe (<i>area studies</i>) w kontekście geoslawistyki? (4 godziny).	W1, W2, W3, U1, K1	Wykład
4.	Transkulturowość i jej zastosowanie do regionalnych studiów geoslawistycznych (6 godzin).	W1, W3, U1, U2, K1	Wykład, Wykład synchroniczny
5.	Przykłady regionalnej mobilności kulturowej w Europie Środkowej i na Bałkanach (4 godziny).	W3, K1	Wykład
6.	Wprowadzenie do teorii dekolonialnych (<i>decolonial studies</i>) (4 godziny).	W1, W3, U1, U2	Wykład
7.	Sposoby zastosowania studiów dekolonialnych do badań geoslawistycznych (4 godziny).	W1, W2, W3, U1, K1	Wykład, Wykład synchroniczny

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Warunkiem zaliczenia zajęć jest zdanie egzaminu ustnego, obejmującego zagadnienia omawiane podczas wykładów oraz literaturę wskazaną przez prowadzącego/ą na początku semestru.

Literatura

Obowiązkowa

1. Rybicka Elżbieta, Geopoetyka. Przestrzeń i miejsce we współczesnych teoriach i praktykach literackich, Kraków: Universitas, 2014.
2. Nowy regionalizm w badaniach literackich. Badawczy rekonesans i zarys perspektyw, red. Małgorzata Mikołajczak i Elżbieta Rybicka, Kraków: Universitas, 2012.
3. Škrabec Simona, Geografia wyobrażona. Koncepcje Europy Środkowej w XX wieku, z katalońskiego przełożyła Rozalya Sasor, Kraków: Międzynarodowe Centrum Kultury, 2013.
4. Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy, red. Michał Paweł Markowski, Ryszard Nycz, Kraków: Universitas, 2006 (wybrane teksty).
5. Niewiadomski Andrzej, Czym jest i czym mogłaby być "geopoetyka"?, "Teksty Drugie", 5/2018, s. 88-106.
6. Blagojević Marina, Knowledge production at the Semiperiphery – A Gender Perspective, Beograd: Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, 2009.
7. Cultural Diplomacy: Arts, Festivals and Geopolitics, red. M. Dragičević-Šešić, Lj. Rogać Mijatović, Belgrade: Creative Europe Desk Serbia, 2017.
8. Mignolo Walter, Walsh Catherine, On Decoloniality: Concepts, Analytics, Praxis, Duke University Press, 2018.
9. Czapliński Przemysław, Poruszona mapa, Kraków, 2016.
10. Romanowska Jadwiga, Transkulturowość czy transkulturowanie? O perypetiach pewnego bardzo modnego terminu, "Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ. Nauki Humanistyczne", nr 6/2013, s. 143-153.
11. Abrasowicz Gabriela, (Trans)pozycje idei w postjugosłowiańskim dramaturgii oraz teatrze (1990-2020). Perspektywa transkulturowa, Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2021.
12. Falski Maciej, Niechciana kultura. Odbudowa i instrumentalizacja dziedzictwa kulturowego w Bośni i Hercegowinie, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2022.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	35
Przygotowanie do egzaminu	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 80
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GSL_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do inicjowania i podejmowania zadań badawczych i profesjonalnych, realizowania ich w trudnych i złożonych sytuacjach społecznych i zawodowych oraz umiejętnego korzystania ze wsparcia ekspertów
GSL_K2_U04	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować oraz wykorzystywać źródła i informacje z zakresu literatur, języków i kultur słowiańskich w celu analizowania i interpretowania zachowań językowych, literackich, kulturowych oraz w pracy naukowo-badawczej i w działalności zawodowej związanej z kierunkiem i specjalnością studiów
GSL_K2_U05	Absolwent/ka potrafi samodzielnie i z wykorzystaniem pogłębionej argumentacji, odnoszącej się do źródeł naukowych, sporządzić ustną i pisemną wypowiedź w języku wybranego kraju słowiańskiego oraz w języku polskim, dotyczącą zagadnień szczegółowych i specjalistycznych; dokonywać wyboru metody badawczej
GSL_K2_U07	Absolwent/ka potrafi za pomocą różnych kanałów komunikacyjnych i mediów oraz w różnych językach przekazywać i popularyzować wiedzę o kulturze regionów Słowiańszczyzny
GSL_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu miejsce i znaczenie sławistyki w systemie nauk humanistycznych, jej wyróżniki przedmiotowe, terminologiczne i metodologiczne oraz powiązania literaturoznawstwa i językoznawstwa sławistycznego z innymi dyscyplinami humanistycznymi i społecznymi
GSL_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zakresie poszerzonym zagadnienia geopoetyki i geografii kulturowej oraz ich rolę w badaniach sławistycznych
GSL_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane i uporządkowane aspekty z zakresu literatur, języków i kultur słowiańskich, z uwzględnieniem różnic i podobieństw regionów Słowiańszczyzny
GSL_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie pogłębionym specyfikę krajów słowiańskich, ich kulturę, historię, aktualną sytuację geopolityczną i ekonomiczną; rozpatruje te zagadnienia w perspektywie komparatystycznej, uwzględniającej złożone zależności między literaturami, językami i kulturami regionów Słowiańszczyzny w kontekście lokalnym, europejskim i globalnym, w perspektywie synchronicznej oraz diachronicznej
GSL_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym historyczne, społeczne, etniczne oraz kulturowe uwarunkowania twórczości literackiej, zachowań językowych oraz praktyk kulturowych wybranych regionów Słowiańszczyzny
GSL_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie pogłębionym wybrane współczesne teorie związane ze specjalistycznymi badaniami sławistycznymi oraz ich praktyczne zastosowanie w realizacji projektu badawczego i działalności zawodowej, odnoszącej się do wybranej specjalności